

6. Пашенко О.О. Соціальна обумовленість кримінально-правових норм: проблеми міждисциплінарних зв'язків / О.О. Пашенко // Наука кримінального права в системі міждисциплінарних зв'язків : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 9-10 жовтня 2014 р.). — Харків, 2014. — С. 150–154.
7. Дремін В.Н. Преступность как социальная практика: институциональная теория криминализации общества : [монографія] / В.Н. Дремін ; Одес. нац. юрид. акад. — О. : Юрид. л-ра, 2009. — 616 с.
8. Литвинов О.М. Соціально-правовий механізм протидії злочинності в Україні : [монографія] / Литвинов О.М. — Х. : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2008. — 446 с.

ГЛУШКОВ В. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри кримінального права, академік
Європейської академії безпеки та конфліктології,
заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор

ДОРОХІНА Ю. А.

Київський національний торговельно-економічний університет,
доцент кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права,
кандидат юридичних наук, доцент

**КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОЛІТИКА
ЩОДО ОХОРОНИ ВЛАСНОСТІ**

Передумовою соціально-економічного та суспільного розвитку українського суспільства є оптимальний захист відносин власності кримінально-правовими засобами, що базується на вдосконаленій кримінально-правовій політиці щодо охорони власності, яка заснована на ліберальних принципах, визначає та закріплює загальні узгоджені напрями такого захисту.

У зв'язку з тим, що Україна узяла на себе зобов'язання налагодити процес адаптування вітчизняної правової системи до принципів положень законодавства Європейського Союзу, нагальною є необхідність переосмислення питань охорони власності кримінально-правовими засобами та формування доктринальних положень оновленої кримінально-правової політики щодо охорони власності. Цей процес, на нашу думку, має бути розпочатий, насамперед, з науково-теоретичної розробки відповідних положень з урахуванням національних особливостей, обумовлених положеннями вітчизняної правової теорії.

Модель кримінально-правової політики щодо охорони власності, як основа її доктрини, має включати наступні складові: об'єкт, предмет, суб'єктів, мету, сферу дії, вектори та принципи. Її розробка обумовлена наступними факторами: 1) сьогодні відсутній єдиний системний підхід до захисту власності; 2) зростають вимоги щодо підвищення ефективності захисту власності з врахуванням поширення його на окремі об'єкти захисту; 3) відсутній алгоритм удосконалення захисту власності в умовах глобалізації та віртуалізації світу в епоху постмодерну.

Оцінюючи як найвищу цінність власність, і, відповідно, об'єкти, що потребують кримінально-правової охорони, кримінально-правова політика щодо охорони власності покликана створити систему політико-правових заходів, спрямованих на убезпечення власності від суспільно небезпечних посягань. Кримінально-правову політику щодо охорони власності необхідно сприймати як політику, система заходів якої забезпечують належну розробку, своєчасне запровадження та ефективну реалізацію норм матеріального кримінального права, спрямованих на убезпечення власності від суспільно небезпечних посягань.

Об'єктом кримінально-правової політики щодо охорони власності є безпека тих суспільних відносин власності від суспільно небезпечних посягань. Безумовно, сфера дії кримінально-правової політики щодо охорони власності не обмежується суспільними відносинами у майновій сфері, спектр таких відносин є значно ширший. Об'єкти власності, знаходяться в стані безперервної взаємодії з іншими об'єктами і суб'єктами, і така взаємодія супроводжується появою нових форм та видів злочинних посягань.

Виходячи з широкого тлумачення поняття власності, під об'єктом кримінально-правової політики щодо охорони власності доцільно розуміти суспільні відносини, які утворюють стан безпеки від: суспільно небезпечних посягань на майно; суспільно небезпечних посягань на право на майно; суспільно небезпечних посягань на право власності.

Зазначені об'єкти мають бути відображені у нормах розділу VI Особливої частини КК України з врахуванням тенденцій розвитку сучасного суспільного життя, що обумовлює необхідність поширення режиму власності також і на нематеріальні об'єкти. Зазначене безумовно актуалізується у зв'язку з тим, що сьогодні роль власності змінюється. Особливу роль отримує інформаційна власність. Світова спільнота вступила в нову епоху – епоху інформаційного суспільства. На сьогодні життєдіяльність людства в певній мірі залежить від телекомунікаційних технологій, які використовуються практично у всіх сферах діяльності людини (енергетика, водопостачання, фінанси, торгівля, наука, освіта тощо).

Говорячи про предмет кримінально-правової політики щодо охорони власності, слід зважати на те, що вона покликана здійснювати «виявлення тих негативних явищ, з якими необхідно боротися кримінально-правовими засобами, усвідомлення потреби суспільства

в кримінально-правовому регулюванні, встановлення караності суспільно небезпечних діянь, обмеження кола злочинного, визначення характеру караності, заходів кримінальної відповідальності й умов звільнення від неї» [1, с. 38]. Тому предмет кримінально-правової політики щодо охорони власності має сприйматися як така складова її об'єкта, у якій виявляються самі дії кримінально-правової політики щодо охорони власності та складають стратегічні й тактичні заходи, спрямовані на убезпечення власності від суспільно небезпечних посягань засобами кримінального права.

Список використаної літератури:

1. Фріс П. Л. Кримінально—правова політика України: дис. докт. юрид. наук / Павло Львович Фріс. — Івано-Франківськ: Прикарпатський юридичний інститут внутрішніх справ, 2005. — 381 с.

ТОПЧІЙ В. В.

Університет державної фіскальної служби України,
директор Навчально-наукового інституту права,
доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОСТУПОК: ПРАВОВА НЕОБХІДНІСТЬ ЧИ ПОЛІТИЧНА ЗАБАГАНКА

На шляху до становлення України, як європейської держави, поставило питання гуманізації кримінальної юстиції. Гуманізація передбачається через запровадження нових інститутів у вітчизняне законодавство, зокрема, такого як кримінальний проступок, основне завдання якого полягає у мінімізації криміналізації суспільства. Але, разом з тим, переважна більшість поглядів науковців схиляється до протилежного, а саме, що введення інституту кримінального проступку призведе до масової криміналізації суспільства.

На думку більшості науковців кримінальний проступок — це діяння, за яке передбачене покарання у виді арешту на строк не більше шести місяців, обмеження волі на строк до двох років або інше, більш м'яке покарання за винятком основного покарання у виді штрафу в розмірі понад тисячу неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Положення проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо запровадження інституту кримінальних проступків» ґрунтуються на Концепції реформування кримінальної юстиції України, затвердженій Указом Президента України від 8 квітня 2008 року № 311 [1].